

Dům dětí a mládeže Praha 12 - Monet
Herrmannova 2016/24, Praha 4, 143 00

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

DDM Praha 12 – Monet, Herrmannova 2016/24

*Školní vzdělávací program Dům dětí a mládeže Praha 12 – Monet, Herrmannova 2016/24
byl schválen pedagogickou radou dne 8.9.2017*

Preambule	5
1. Základní údaje o zařízení	6
1.1. Identifikační údaje	6
1.2. Vnější prostředí	7
1.3. Charakteristika zařízení	7
1.4. Objekty pro činnost DDM	7
1.5. Zdravé a estetické zázemí	7
1.6. Rámcový plán zájmového vzdělávání	7
1.6.1. Pravidelná činnost	7
1.6.2. Příležitostná činnost	7
1.6.3. Prázdninová činnost	7
1.6.4. Individuální činnost	8
1.6.5. Osvětová a informační činnost	8
1.6.6. Nabídka spontánních aktivit	8
1.7. Zajištění publicity	8
2. Výchozí pozice zájmového vzdělávání	9
3. Ekonomická, materiální a jiné podmínky	10
3.1. Ekonomické podmínky	10
3.1.1. Obecná ustanovení	10
3.1.2. Předmět úpravy, vymezení právních předpisů	10
3.1.3. Zdroje financí	11
3.1.4. Doplnková činnost	12
3.2. Prostorové a materiální podmínky	12
3.3. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život	13
3.4. Psychosociální podmínky	13
3.5. Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
4. Personální podmínky	14
5. Řízení a organizační zajištění	15
5.1. Posouzení vnějších a vnitřních podmínek	15
5.2. Obecné organizační podmínky	17
5.3. Klíčové kompetence vedoucích zaměstnanců	18
5.3.1. Kompetence vedoucích zájmových sekcí	18
5.3.2. Kompetence užšího vedení	18
6. Cíle	19
6.1. Obecná rovina	19
6.2. Cíl DDM	19
6.3. Konkrétní cíle	20
7. Kompetence dle věkových kategorií	20
7.1. Priority při výběru klíčových kompetencí	20
7.2. Kompetence a jejich charakteristika	20
7.3. Klíčové kompetence	20
7.4. Charakteristika jednotlivých kompetencí dle věku a vzdělání	21

7.4.1	K trávení volného času	21
7.4.2.	K řešení problémů	21
7.4.3.	Komunikativní	22
7.4.4	Sociální a personální	23
7.4.5	Občanské, činnostní a pracovní	25
8.	Průřezová témata	27
8.1.	Osobnostní a sociální výchova	27
8.2.	Výchova demokratického občana	28
8.3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	28
8.4.	Multikulturní výchova	30
8.5.	Enviromentální výchova	31
8.6.	Mediální výchova	32
9.	Formy zájmového vzdělávání	33
9.1.	Pravidelná činnost	33
9.1.1.	Pravidelná činnost jednotlivých zájmových sekcí	33
9.2.	Příležitostná činnost	33
9.3.	Prázdninová činnost	33
9.4.	Individuální činnost	33
9.5.	Osvětová a informační činnost	33
9.5.1.	Divadlo Na Cikorce	33
9.5.2.	Metodická a odborná činnost	34
9.5.3.	Otevřené kluby	34
9.5.4.	Projektová činnost	34
9.6.	Nabídka možností spontánních aktivit	34
10.	Vzdělávací obsah	34
10.1.	Pravidelná činnost v jednotlivých sekcích	34
10.2.	Příležitostná činnost	35
10.3.	Prázdninová činnost	36
10.4.	Individuální činnost	37
10.5.	Osvětová a informační činnost	38
10.5.1.	Divadlo Na Cikorce	38
10.5.2.	Projektová činnost	39
10.5.3.	Otevřené kluby	40
10.6.	Nabídka spontánních aktivit	42
11.	Podmínky přijímání účastníků k činnosti	43
11.1.	Pravidelná činnost	43
11.2.	Příležitostná činnost	43
11.3.	Prázdninová činnost	44
11.4.	Individuální činnost	44
11.5.	Osvětová a informační činnost	44
11.5.1.	Divadlo Na Cikorce	44
11.5.2.	Metodická a odborná činnost	44
11.5.3.	Otevřené kluby	44
11.6.	Nabídka spontánních aktivit	44
12.	Bezpečnost	44

13.	Spolupráce s ostatními partnery	45
14.	Autoevaluace, sebehodnocení	45
	Závěr	46
15.	Pojmosloví	47
16.	Příloha – Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí	49
	I. Hudební sekce	
	II. Naučná sekce	
	III. Sportovní sekce	
	IV. Taneční sekce	
	V. Umělecká sekce	

Preambule

Z velkého množství různých vymezení pojmu volného času chápeme pro naše potřeby tuto dobu jako oblast svobodné volby činností pro nezbytnou míru regenerace tělesných a duševních sil i pro plnění základních s tím souvisejících povinností.

Návyky využívání volného času se vytvářejí v dětství a základy si jedinec nese po celý život. Zájmové vzdělávání je celoživotním procesem, který zahrnuje rozvoj postojů, hodnot, dovedností, znalostí a zdrojů vztahujících se k volnému času.

DDM se snaží o naplnění těchto celoživotních procesů u našich účastníků.

1. Základní údaje o zařízení - Dům dětí a mládeže Praha 12 – Monet, Herrmannova
2016/24 (dále jen DDM)

1.1. Identifikační údaje

Zřizovatel: Magistrát hlavního města Prahy
Mariánské náměstí 2
110 00 Praha 1
Odbor sportu a volného času
Jungmanova 35/29
110 00 Praha 1
telefon: 23600 1111

Adresa : Dům dětí a mládeže Praha 12 – Monet, Herrmannova 2016/24
Herrmannova 24
Praha 4, 143 00

Odloučené pracoviště: Urbánkova 3348
Praha 4, 143 00

Ředitelka : Bc. Věra Tošnerová
E-mail: v.tosnerova@ddmmonet.cz

Zástupci ředitelky: Mgr. Marek Dastych
E-mail: m.dastych@ddmmonet.cz

E-mail: Bc. Marie Dastychová
m.dastychova@ddmmonet.cz

Kontakty:

tel./fax: Herrmannova – tel. 244 400 334, fax: 242 410 524
Urbánkova – tel. 241 772 463, fax: 241 772 462

web: www.ddmmonet.cz

e-mail: ddmmonet@ddmmonet.cz

IČ: 452 41 295
IZO: 0452 41 295
ID: q2azt9c

1.2. Vnější prostředí

Zahrnuje demografické faktory, hospodářské faktory, technologické faktory, kulturní a politické faktory územního působení, kterým je Praha 12. DDM zohledňuje tyto v zásadě proměnlivé faktory průběžně při stanovování plánů s vymezeným časovým horizontem.

1.3. Charakteristika zařízení

DDM je školské zařízení pro zájmové vzdělávání v oblasti sportovních, uměleckých, hudebních, tanečních a zážitkových aktivit. Jeho hlavní cílovou skupinou jsou děti a mládež. Pracuje však se všemi věkovými kategoriemi. Nabízí služby všem zájemcům bez ohledu na míru talentových dispozic, kulturního a sociálního rodinného zázemí, vychází vstříc též dětem a mládeži se specifickými vzdělávacími potřebami. DDM působí zejména v oblasti místní části Prahy 12.

1.4. Objekty pro činnost

V září 2004 byl zahájen provoz nového DDM v Herrmannově ulici, v Praze 12. Architektonicky výtvarně a účelově jej ztvárnil Ing. arch. Vlado Milunić.

DDM sídlí v Herrmannově ulici a je koncipován tak, aby plně sloužil organizovanému využití volného času pro děti a mládež i širokou veřejnost. Je objemově rozdělen do tří budov. V hlavní červené budově je provoz kluboven, učeben a dílen. Ve víceúčelovém areálu je umístěna druhá budova barvy žluté se společenským sálem, kde sídlí Divadlo Na Cikorce s příslušným zázemím. Pro sportovní činnost je k dispozici třetí budova barvy šedivé, a to multifunkční tělocvična s vlastními šatnami a posilovnou včetně přilehlých venkovních víceúčelových hřišť i specializovaných sportovišť, např. beach volejbal a kolečková dráha. Zvláštností objektu je rozhledna, sloužící nejen našim zájemcům o astronomii, i milovníkům „krásného panoramatu“.

Součástí DDM je odloučené pracoviště v Urbánkové ulici, která zajišťuje akce pro děti, mládež i širokou veřejnost hlavně ze sídliště Na Beránku, Prahy 12. Jedná se o dvoupodlažní budovu bývalé mateřské školky se třemi samostatnými vchody. Součástí této budovy je Centrum pro předškolní děti určené pro pravidelnou činnost pro děti od 3 do 6 let. Dále klubové místnosti, které jsou využívány pro všechny účastníky, kteří u nás nechtějí být organizováni, ale chtějí přijít, nezávazně si popovídat, nebo se podílet na činnosti, kterou jim připravují pracovníci otevřeného klubu. Dále jsou k dispozici sály, učebny a posilovna. V areálu jsou víceúčelová hřiště.

1.5. Zdravé a estetické zázemí

Hlavní objekty pro činnost se nacházejí ve zdravém prostředí. Prostory jsou světlé, čisté a upravené. K vybavení náleží standardní rozsah kancelářské techniky potřebný pro zajištění pedagogické i správní činnosti. Disponuje specializovanými učebnami. Pro realizaci nabízených zájmových činností jsou tyto prostory plně vyhovující. Návštěvníkům zařízení slouží též prostory vlastní zahrady.

1.6. Rámcový plán zájmového vzdělávání

1.6.1. Pravidelná činnost – září až červen běžného školního roku.

1.6.2. Příležitostná činnost – po celý školní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

1.6.3. Prázdninová činnost – po celý školní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

1.6.4. Individuální činnost – září až červen běžného školního roku.

1.6.5. Osvětová a informační činnost (Divadlo Na Cikorce, Metodická a odborná činnost, Otevřený klub) – po celý školní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

1.6.6. Nabídka spontánních aktivit – po celý školní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování. Venkovní areály jsou provozovány sezónně.

Na ŠVP každoročně navazuje Plán činnosti a Hodnotící zpráva pro daný školní rok. V obou dokumentech jsou dle potřeb vyspecifikovány materiální, technické a personální podmínky omezené daným obdobím, přehled pravidelných zájmových aktivit organizovaných v daném období, roční kalendářní plán příležitostných aktivit, svěřeni časově omezených funkcí potřebných pro činnost DDM do rukou konkrétních osob, odpovědnosti za zajištění táborových činností DDM v příslušném roce, popřípadě další vnitřní předpisy platné po dobu příslušného roku.

1.7. Zajištění publicity

Cíle:

- zajistit, aby se DDM dostalo do širšího podvědomí dětí, mládeže a rodičů
- zaměřit se především na oblast Prahy 12 a Prahy 4, ale také se zviditelnit v dalších částech Prahy
- zajistit informovanost o veškeré činnosti DDM na všech MŠ, ZŠ, a gymnáziích Prahy 12

DDM je prezentován svým názvem a logem.

Propagace a reklama je prováděna prostřednictvím

- tiskovin – letáky, plakáty, brožury, divadelní omalovánky, informační tabule, samolepky, vizitky
- vitrín na autobusových zastávkách v blízkosti DDM
- prezentací na úřadu MČ Praha 12
- roznáškou propagačních materiálů
- medializací – regionální tisk, veřejnoprávní tisk, regionální televize a rádiové stanice
- regionální tisk - Modřanské noviny – články, inzerce, prezentace akcí, prezentace DDM
- pozvánkami dennímu tisku a periodikům u tradičních a významných akcí
- domovských stránek DDM
- webových stránek partnerů a institucí participujících na naší činnosti, webových stránek zaměřených na volný čas dětí a mládeže
- účinkováním (hudebními a uměleckými vystoupeními) na veřejných akcích, soutěžích, charitativních akcích ...
- organizováním a účinkováním na propagačních akcích

2. Výchozí pozice zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program DDM (dále jen ŠVP)

- Je vydáván jako dokument platný pro všechna místa poskytovaného zájmového vzdělávání v rámci činnosti DDM.
- Bude pravidelně, pružně reagovat na různé změny ve svém nejbližším okolí, dále bude sledovat a vycházet z nových trendů zájmového vzdělávání a tudíž bude docházet ke změnám v školním vzdělávacím programu DDM.
- Vychází ze základních dokumentů, které se řídí platnou školskou legislativou a dalšími dokumenty týkající se zájmového vzdělávání.

Zabezpečovaná činnost

Je v souladu s platnými normami a zákony, které souvisí s dodržováním zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, včetně hygienických norem.

Legislativní podmínky

Jsou dány právním řádem ČR a regulujícími vyhláškami na úrovni ČR, hlavního města Prahy a obce Praha 12. DDM respektuje jejich ustanovení.

3. Ekonomické, materiální a jiné podmínky

3.1. Ekonomické podmínky

3.1.1. Obecná ustanovení

DDM je právnickou osobou, příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2.

Účetnictví je zpracováváno dodavatelsky. Pověřením vedením účetnictví jinou právnickou nebo fyzickou osobou se účetní jednotka nezabývá odpovědností za vedení účetnictví.

Rozsah a způsob prací, termíny předávání dokladů k zaúčtování, termíny převzetí zpracovaného účetnictví a výše úhrady včetně sankcí za nedodržení dohodnutých podmínek je stanovena smlouvou, která je uložena u sekretářky ředitelky DDM.

Odpovědnost osob za předávání jednotlivých druhů dokladů a osob odpovědných za jejich přebírání ke zpracování a předávání a přebírání zpracovaného účetnictví je uvedeno ve směrnici k oběhu účetních dokladů.

3.1.2. Předmět úpravy a vymezení právních předpisů

Účetní jednotka účtuje v soustavě podvojného účetnictví.

System zpracování účetnictví se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platných změn a doplnění, vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu v platném znění, a Českými účetními standardy pro vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2002 Sb.

Účetní jednotka vede jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek.

Zásady vedení účetnictví

- **správné** – neodporuje zákonu o účetnictví a ostatním právním předpisům, ani neobchází jejich účel
- **úplné** – jsou zaúčtovány všechny účetní případy, je sestavena účetní závěrka a vyhotovena výroční zpráva
- **prokazatelné** – všechny účetní záznamy jsou průkazné a byla provedena inventarizace
- **srozumitelné a přehledné** - umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit obsah účetních případů a účetních záznamů
- **zaručující trvanlivost účetních záznamů** - schopnost splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním po celou dobu, po níž jsou zákonem uloženy

Účetní jednotka je povinna vést účetnictví jako **soustavu účetních záznamů**; přitom může využít technické prostředky, nosiče informací a programové vybavení. Každou informaci týkající se předmětu účetnictví nebo jeho vedení je účetní jednotka povinna zaznamenat jen účetními záznamy.

Za účetní záznamy jsou považovány:

- účetní doklady
- účetní zápisy
- účetní knihy
- odpisový plán
- inventurní soupisy
- účtový rozvrh
- účetní závěrka

Informace obsažená v účetním záznamu se označuje jako jeho obsah a konkrétní zaznamenání této informace jako jeho forma. Účetní záznam může mít buď písemnou nebo technickou formu. Forma účetního záznamu musí být zvolena tak, aby obsah byl čitelný pro fyzickou osobu.

Forma zpracování účetnictví je stanovena a uvedena ve směrnících DDM.

3.1.3. Zdroje financí

Příjmy

Roční rozpočet je stanoven na základě usnesení Rady HMP. Stanovené závazné ukazatele, které jsou účelově určeny nelze využít k jiným účelům. Jsou předmětem finančního vypořádání.

Neinvestiční prostředky

- platy
- OON
- Odvody pojistného
- ONIV přímé
- ONIV provozní
- soutěže
- granty

Kapitálové výdaje

Je stanoven limit počtu zaměstnanců.

Dalším zdrojem příjmů jsou výnosy s poskytovaných služeb, tj. zápisné do zájmových útvarů a vstupné, výnosy z úroků, sponzorské dary a ostatní výnosy.

Výdaje

Náklady organizace jsou stanoveny rozpočtem, který se upravuje čtvrtletně.

Výdaje se dělí:

- spotřeba materiálu
- spotřeba energie
- opravy a udržování
- cestovné
- náklady na reprezentaci
- ostatní služby

- mzdové náklady
- zákon. soc. pojištění
- ostatní daně a poplatky, příspěvek na stravování, jiné ostatní náklady
- odpisy majetku

3.1.4. Doplňková činnost

Mimo svou hlavní činnosti provádí organizace doplňkovou činnost. Tato činnost je povolena ve zřizovací listině ve smyslu § 27 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Získané finanční prostředky z doplňkové činnosti jsou v souladu s § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, využívány pro zkvalitnění hlavní činnosti DDM.

3.2. Prostorové a materiální podmínky

- univerzální učebny a herny vybavené víceúčelovým a funkčním zařízením
- speciální učebny a prostory (v souladu se vzdělávacím obsahem DDM)
 - pro hudební a výtvarné činnosti, jazykové, intelektuální činnosti, aj. vybavené speciálním nábytkem, nástroji, pomůckami materiálem a audiovizuální technikou
 - tělovýchovné - vybavené bezpečným a vhodným povrchem, náradím, náčiním a sportovními pomůckami
 - venkovní sportoviště (víceúčelová hřiště, horolezecká stěna, kolečková dráha)
 - vnitřní sportoviště (tělocvična, pohybový a taneční sál, posilovna)
 - pracovní - dílny s náradím atd.
- kanceláře pro přípravnou práci a odpočinek pedagogů vybavené vhodným úložným nábytkem a pomůckami
- relaxační prostory vhodné pro skupinové i individuální tvořivé či relaxační činnosti
- společensko kulturní prostory - kulturní a divadelní sál, aula pro hromadné setkávání
- klub pro volně příchozí mládež vybavený pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní činnosti
- šatny pro odkládání oděvu a obuvi, včetně prostor pro převlékání , který odpovídá počtu sportovišť, oddělené činnosti chlapců a děvčat
- WC a umývárny, vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení, odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám
- prostory pro další pedagogické a nepedagogické pracovníky školského zařízení (ředitel, zástupce ředitele, ekonomka aj.), vybavené účelným zařízením
- další pomocné prostory pro zajištění chodu zařízení (sklady, kotelny, kuchyňka pro zaměstnance aj.)
- didaktické pomůcky, informační a komunikační technika, pomůcky a další potřeby

3.3. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život

- zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů DDM - podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů)
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu a požívání jiných návykových, zdraví nebezpečných látek v DDM a okolí
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů; pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost pedagogů poskytovat první pomoc

3.4. Psychosociální podmínky

- vytváření pohody prostředí, otevřeného partnerství, jak mezi účastníky a pedagogy, tak mezi pedagogy a vedením
- výchova a vzdělávání propojené se skutečným životem - osvojování si toho, co má pro účastníky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti
- věková přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě účastníků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám a omylům
- naplnění potřeb účastníků - všestranný prospěch účastníka je hlavním momentem v přípravě a realizaci vzdělávání
- příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s ostatními účastníky DDM
- ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast účastníka na vzdělávání a životě DDM, která přechází do modelu demokratického společenství - budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce
- včasná informovanost a okamžité řešení problémů o věcech uvnitř i mimo DDM
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům

3.5. Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vyplývá z novely školského zákona 561/2004 Sb. §16, dále z vyhlášky č. 270/2017.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí ten, jehož vzdělávání z důvodu jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

Podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření představujících konkrétní pomoc vzdělávání dítěte:

- v oblasti metod a forem výuky
- nutnou personální podporou pedagoga při výuce s potřebou podpůrných opatření, a to jak asistentem pedagoga, tak dalším pedagogem nebo speciálním pedagogem

- při vzdělávání dětí se smyslovým postižením možností využívat tlumočnicka znakového jazyka nebo přepisovatele
- využíváním speciálních kompenzačních pomůcek

Organizační postup DDM:

1. Vyhodnocení počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (info.příhlášky DDM)
2. Kontaktování zákonných zástupců s dotazem, zda budou uplatňovat podpůrná opatření
3. V případě, že zákonní zástupci budou u svého dítěte nárokovat podpůrná opatření, převzetí doporučení vystavené PPP nebo SPC od zákonných zástupců
4. Ve spolupráci s PPP nebo SPC vytvoří pedagog, pod kterého spadá dítě se spec.vzdělávacími potřebami, Plán pedagogické podpory nebo IVP (dle stupně podpory)
5. IVP zkonzultuje pedagog s PPP nebo SPC a zároveň se zákonným zástupcem dítěte se spec.vzdělávacími potřebami a ty jej odsouhlasí
6. Spec.pedagog DDM shromáždí informace o nutných kompenzačních pomůckách nebo nutném asistentovi pedagoga
7. Spec.pedagog DDM zajistí metodické vedení a koordinaci případných asistentů pedagoga. (Info. o službách asistenta pedagoga jsou uvedeny ve vyhlášce č. 270/2017Sb., ke vzdělávání žáků se spec.vzdělávacími potřebami v §5 a v §18 a dále podrobněji v přehledu podpůrných opatření.
8. Speciální pedagog DDM kontroluje průběh a plnění Plánu pedagogické podpory či IVP
9. Ve spolupráci s PPP či SPC probíhá jednou ročně kontrola plnění Plánu pedagogické podpory či IVP
10. Spec.pedagog DDM shromažďuje dokumentaci týkající se žáků se spec.vzdělávacími potřebami

4. Personální podmínky

V DDM jsou zaměstnání interní pedagogové volného času a externí spolupracovníci. Počet externích zaměstnanců je ovlivněn nabídkou a poptávkou o zájmové vzdělávání na příslušný daný školní rok.

Celkový počet interních zaměstnanců vychází z ustanovení závazných dokumentů hlavního města Prahy.

Systematizovaná místa jsou obsazována pracovníky s plně odpovídající kvalifikací pro výkon příslušných funkcí s předpoklady pro naplňování vytyčených kritérií pro udržení kvalitativně odpovídajících personálních podmínek.

Personální politika vedení DDM směřuje ke stabilizovanému pracovnímu kolektivu splňujícímu následná kritéria:

- Zaměstnanci se dělí na pedagogické pracovníky (interní, externí) a ostatní pracovníky (interní, externí).
- Pedagogičtí pracovníci se dělí na vedoucí jednotlivých zájmových sekcí a ostatní pedagogy.
- V čele jednotlivých zájmových sekcí stojí pedagogičtí pracovníci.

- Dle rozsahu účastníků a objemu zájmových aktivit jsou jednotlivé sekce posilovány o dalšími interní a externí pracovníky.
- Ostatní pracovníci zajišťují oblast ekonomicko – provozní.
- Tým pracovníků je cíleně budován jako kreativní kolektiv, který má vytvořený soubor hodnot a lze jej charakterizovat též nízkou absencí, vysokým pracovním nasazením, zájmem o doplňování kvalifikace a odbornosti, mobilitou a přizpůsobováním se novým trendům a formám práce, chutí do činnosti a systematičností při plnění úkolů.
- V týmu panuje obecné klima důvěry a vzájemného respektu.
- Kmenový tým zaměstnanců je doplňován externími spolupracovníky zapadajícími do vytvořeného schématu (odborná a pedagogická kvalifikace nebo dostatečné množství praxe, odpovědnost, komunikativnost, flexibilita, pozitivní přístup ke spolupráci s interními zaměstnanci).
- Odborné nepedagogické funkce potřebné pro zajištění chodu zařízení, které není možno vykryt interními zaměstnanci, jsou svěřovány do rukou externě působících odborníků na základě dohod.
- Vedení vytváří podmínky pro zvyšování profesní a odborné způsobilosti všech interních i externích pracovníků.
- DDM udržuje kontinuitu pracovního kolektivu. Dále umožňuje pracovníkům perspektivu růstu, možnost rozvoje jejich odbornosti, jistotu sociálního zázemí a pravidelného růstu mzdy.
- Odborná kvalifikace pedagogů volného času je dána zákonem 563/2004 Sb. §17.

5. Řízení a organizační zajištění

5.1. Posouzení vnějších a vnitřních podmínek

Cílem posouzení jsou silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení, dále vnějšího a vnitřního prostředí.

Analýza vnějšího prostředí

demografické faktory	porodnost, věková struktura v regionu, poloha zařízení, dopravní obslužnost
hospodářské faktory	trh práce, konkurence, zaměstnanost, problémy regionu
přírodní zdroje	životní prostředí
politické faktory	postavení regionu, politická situace, zájem vedení města, rodičovská veřejnost, míra centralizace, MŠMT
technologické faktory	rozvoj informačního systému, internet
školení	legislativa, financování, nabídka zájmové činnosti, systém
kulturní faktory	kulturní zařízení v nejbližším okolí

Analýza vnitřního prostředí

<i>Hmotné zdroje</i>	
lidské zdroje	počet klientů, věková struktura, kvalita managementu, ped. sboru, stabilita sboru, úroveň komunikace
finance	množství, rezerva, mimorozpočtové zdroje, autonomie, názor kontrolních orgánů
budova	dostupnost, umístění, kapacita, další možnosti
zařízení	pomůcky, množství, kvalita
system	kvalita informačního systému, plánování, kontrolní systém, hodnocení kvality
řízení	odborné a pedagogické kvality, pestrost nabídek, hospitační a kontrolní činnost, styl řízení
<i>Nehmotné zdroje</i>	
koncepční záměry	vize, cíle, koncepce, strategické plánování
charakteristika	organizace zájmového vzdělávání, různé aktivity
image	prezentace a chování na veřejnosti, odlišnost, styl práce pedagogů, logo, symboly, vzdělávací služby a metody, zábavné a soutěžní programy, komunikace s účastníky, rodiči, propagační materiál, důvěryhodnost zařízení
tradice, pověst	pravidelná a příležitostná zájmová činnost, umístění v soutěžích, prázdninová letní činnost, různorodost
kontakty	obec, město, kraj, komunikace s veřejností, podnikateli atd.
vnímání kvality	způsob přijímání účastníků do činnosti, zřizovatel, úroveň, spokojenost, poptávka

Analýza zaměstnanců

Silné stránky zařízení • Prostorové podmínky (budova DDM)• Vztahy na pracovišti• Personální a mzdové podmínky• Programové možnosti• Image DDM• Finanční zajištění• Vedení DDM• Využití moderních trendů• Propagace• Dvě pracoviště	Příležitosti • Spolupráce s jinými subjekty• Více propagace• Týmová spolupráce• Využití peněz EU• Další vzdělávání pedagogů• Kontakty s rodiči• Využití módních trendů• Systém akcí• Prohloubení vztahů• Motivace veřejnosti• Stabilita systému
Slabé stránky zařízení • Interní výměna informací• Nárůst pracovního vytížení• Kompetence v součinnosti zaměstnanců• Práce s problematickými dětmi• Nestálý kolektiv• Zajišťování celoročního provozu• Reakce na okolní školy• Dodržování termínů	Ohrožení • Konkurence v lokalitě• Legislativa• Kriminalita mládeže• Finance• Zdraví zaměstnanců• Agresivita účastníků i rodičů• Slabší ročníky dětí• Bezpečnost• Pružná reakce na poptávku• Kolektiv

VOLBA STRATEGIE – zachová nebolepší postavení zařízení

Postup vytváření strategie

- na základě vyhodnocení analýzy zaměstnanců udržet silné stránky zařízení využít budoucích příležitostí k dalšímu rozvoji
- odstranit slabé stránky, za pomoci příležitostí je změnit v silné stránky
- snažit se neutralizovat hrozby z vnějšího okolí

5.2. Obecné organizační podmínky

- Provozní doba je 8 – 22 hodin ve všední den, o víkendech je přizpůsobována potřebám organizovaných akcí.
- V čele DDM stojí jmenovaná ředitelka, na dalších řídicích úsecích působí pracovníci. Součástí řídicího úseku je ekonomická, personální, pedagogická a právní agenda.

- Užší vedení DDM je složeno z ředitelky a dvou zástupců. Užší tým komplexně koordinuje pedagogickou, ekonomickou, personální, provozní a majetkovou agendu.
- Základní organizační struktura DDM: pedagogický, administrativní, provozní, ekonomický úsek.
- Základními funkcemi řídicího úseku je zabezpečení organizace, motivace a řízení pracovníků na místech vedoucích zájmových sekcí, práce se zdroji na makro-úrovni, přenos klíčových informací, zajištění dalšího vzdělávání pracovníků.
- Veškerý provoz DDM je specifikován základními interními směrnicemi, které regulují provoz zařízení a jsou aktualizovány dle potřeb DDM.
- Pedagogická činnost je rozdělena do zájmových sekcí. V čele každé zájmové sekce stojí vedoucí. Každá sekce organizuje na svém úseku zájmovou činnost dle vzdělávacího obsahu ŠVP. Zabezpečuje plnění dlouhodobých strategických úkolů v rámci vymezeného obsahu činnosti. Vedle zájmově specifikovaných sekcí působí dále v DDM jednotliví pracovníci na úsecích propagace, ekonomického, provozního, administrativního úseku a recepce.
- Ke koordinaci aktivit slouží porady, sdílení informací v počítačové síti, pravidla pro předávání informací o činnosti mezi jednotlivými pracovníky s jasně vymezenými kompetencemi.
- V rámci sekce si každý vedoucí pracovník vytváří skupinu externích spolupracovníků zabezpečujících vedení zájmové činnosti a dle možností zapojených též do ostatních činností.
- Do kompetence lektorů jednotlivých zájmových kroužků spadá stanovení cílů a obsahu činnosti, systému práce s kroužkem, rozdělení účastníků do pracovních skupin, doplnění základní každotýdenní činnosti o mimořádné aktivity.
- Ke kontrole práce lektorů kroužků slouží hospitace, spontánní rozhovory s účastníky a zákonnými zástupci, závazná dokumentace v podobě deníků jednotlivých zájmových kroužků.

5.3. Klíčové kompetence vedoucích zaměstnanců

5.3.1. Kompetence vedoucích zájmových sekcí

- organizační - předvídá, řídí, vede, koordinuje, kontroluje
- motivační - buduje tým, utváří vztahy, je odpovědný za pozitivní vývoj skupiny, vysokou výkonnost, společné cíle a hodnoty
- informační - pravidelně informuje zaměstnance, podporuje aktivitu, spoluúčast na činnosti
- vzdělávací - zajišťuje samostatné vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků

5.3.2. Kompetence užšího vedení (řízení a kontrola)

Strategie

- vymezit vizi a poslání
- formulovat cíle
- určovat strategii
- vytvářet koncepci

- projednávat, zavádět a vyhodnocovat změny

Vzdělávací proces

- zavádět nové technologie
- zavádět do praxe nové zájmové vzdělávání
- vytvářet pozitivní zájmové klima

Zaměstnanci

- vybírat vhodné pracovníky,
- rozvíjet pracovní tým i sebe
- aktualizovat a vyhodnocovat pracovní cíle
- vytvářet a udržovat pracovní vztahy

Zdroje

- plánovat a projednávat rozpočet
- zajišťovat efektivní rozdělení zdrojů
- sledovat a řídit využití zdrojů

Informace

- získávat a vyhodnocovat informace, zaznamenávat a uchovávat informace
- řešit problémy a rozhodovat
- nést odpovědnost za svá rozhodnutí

6. Cíle

6.1. Obecná rovina

Cíle vzdělávání pro školská zařízení DDM vychází ze zákona 561/2004 Sb. § 2.

6.2. Cíl DDM

Základním cílem je poskytnout účastníkům kvalitní základy zájmového vzdělávání. Podporovat a předat základy pro využívání volného času, komunikaci mezi lidmi i uplatnění v životě. Rozvíjet osobnost každého účastníka, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat se jako demokratický občan, to vše v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Hlavní důraz je postaven na efektně a efektivně fungujícím profesionálním zařízení pro výchovnou, vzdělávací a rekreační činnost:

- **pestrém** svou nabídkou aktivit cílovým skupinám účastníků, forem a metod práce.
- **dynamickém** svou schopností tuto nabídku přizpůsobovat poptávce zájmu veřejnosti.

- **přívětivém** svým image (od pozdravu telefonistky přes příjemné interiéry a přiměřenou účinnou reklamu, až po způsob vedení kroužků a akcí).

Připojujeme se k trendům v Evropě a chceme rozvíjet u účastníků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

6.3. Konkrétní cíle

- Konkrétní cíle zájmového vzdělávání ve vymezeném časovém období jsou specifikovány v časově vymezených plánech činnosti, které jsou přílohou ŠVP.
- Podporujeme vzdělávací trendy EU – požadavky celoživotního vzdělávání, rozvoj komunikativnosti jedinců, vytváření podmínek rovnosti šancí v přístupu ke vzdělání, trend směřující k integraci osob různých individuálních odlišností, větší zainteresovanost veřejnosti ve výchovně vzdělávacím procesu. Usilujeme o vytvoření prostředí charakteristického vzájemnou podporou, spoluprací, jasnými požadavky, zodpovědným přístupem a snahou o stálé zlepšování.

7. Kompetence dle věkových kategorií

7.1. Priority při výběru klíčových kompetencí

- osobní naplnění a rozvoj jedince v průběhu celého života, tzn. že klíčové kompetence musí vybavit jedince k tomu, aby byl schopen sledovat vlastní životní cíle a usiloval o celoživotní vzdělání
- aktivní občanství a zapojení se do společnosti, tzn. že klíčové kompetence by měly vést každého jedince k tomu, aby se jako občan zapojil aktivně do dění ve společnosti
- zaměstnanost jedince („lidský kapitál“), tzn. že každý jedinec by měl být schopen získat odpovídající a kvalitní zaměstnání na trhu práce

7.2. Kompetence a jejich charakteristika

Klíčové kompetence by měly být zároveň použitelné v různých situacích a kontextech, měly by být tedy multifunkční. Jejich základy by měly být osvojeny do ukončení povinné školní docházky a měly by vytvářet východisko pro další vzdělávání jako součást celoživotního učení.

7.3. Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

kvalifikovanost, oprávnění, způsobilost	postoje, hodnoty
způsobilost k výkonu určité profese	dovednosti
vykonávání nějakých činností	návyky
souhrn vědomostí, dovedností, postojů	vědomosti, znalosti

7.4. Charakteristika jednotlivých kompetencí dle věku a vzdělání

7.4.1. K trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

7.4.2. K řešení problémů

Předškolní

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitu a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Základní

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost
- za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Základní pro účastníky se speciálními potřebami

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- přijímá důsledky svých rozhodnutí
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Středoškolské

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky, případně varianty jeho řešení
- využívá své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientuje se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reaguje
- uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech
- uplatňuje při řešení problémů logické, matematické, empirické metody s využitím odborného jazyka a symboliky
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry, ověřuje prakticky správnost metod zjišťování pravdivosti různých druhů informací užívaných při řešení problémů
- je otevřený poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází různé alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů, nachází různé alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky

7.4.3. Komunikativní

Předškolní

- ovládá řeč hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Základní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Základní pro účastníky se speciálními potřebami

- vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Středoškolské

- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace
- pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je při komunikaci s okolním světem
- prakticky používá komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje
- přijímaná sdělení a věcně argumentuje
- používá s porozuměním matematická a grafická vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných; adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje v mluveném projevu.

7.4.4. Sociální a personální

Předškolní

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské

- návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižováním a ubližováním

Základní

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Základní pro účastníky se speciálními potřebami

- posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí, uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Středoškolské

- posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- adaptuje se ne měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

- při práci v týmu uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti; spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů
- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a podnětné atmosféry
- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii; projevuje pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, začleňuje do svého života činnosti podporující zdraví a zdravý životní styl

7.4.5. Občanské, činnostní a pracovní

Předškolní

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu zachovávat uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Základní

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností uvnitř DDM i mimo něj
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezené pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Základní pro účastníky se speciálními potřebami

- zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- chápe nebezpečí rasizmu a xenofobie
- chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci
- je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí
- využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Středoškolské

- stanovuje si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňuje
- zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb
- zaujímá odpovědné postoje k otázkám sociálním, kulturním, ekologickým a ekonomickým
- poskytne účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti.

8. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují aktuální problémy současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění účastníků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

8.1. Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost účastníka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému účastníkovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám účastník, stává se jím konkrétní skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému účastníkovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v ZÚ i mimo něj
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování

- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

8.2. Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit účastníka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit účastníkovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova k myšlení** v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní

porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá účastníkům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání účastníků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem účastníků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy účastníka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

8.4. Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Multikulturní výchova** v umožňuje účastníkům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje účastníkům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- účastník umí komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí účastníky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá účastníkům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá účastníkům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém účastníků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

8.5. Environmentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci účastníků.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

8.6. Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Mediální výchova** v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti účastníka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

9. Formy zájmového vzdělávání

9.1. Pravidelná činnost

- *Zájmové kroužky* – aktivity, které probíhají formou cyklicky opakujícího se setkávání při zájmové činnosti
- *Kurzy* – aktivity, které probíhají jako cyklus na sebe navazujících lekcí, které směřují k předání definovaného souboru poznání a osvojení dovedností.
- *Oddíly* (soubory, sbory) – dlouhodobě pracující kolektivy směřující k naplňování stanovených společných cílů, udržované tradicemi, vlastními prvky sounáležitosti, působením odchovanců ve vedoucích a poradenských funkcích.

9.1.1. Pravidelná činnost jednotlivých zájmových sekcí DDM (nedílnou součástí ŠVP je plán pravidelné činnosti jednotlivých zájmových sekcí, který bude každý rok aktualizován viz příloha č. 9.1.1.

9.2. Příležitostná činnost

- Jednorázové kurzy (dílny), přednášky a semináře, jednorázová setkání na klubové bázi, soutěže (závody, turnaje), přehlídky, poznávací výpravy, výlety a kulturní akce workshopy, aj..

9.3. Prázdninová činnost

- *Příměstské tábory* jsou koncipovány jako soubor workshopů, dílen, výletů nebo sportovních aktivit s různým zaměřením v určitém cyklu. Mají i sociální charakter pro děti zaměstnaných rodičů o prázdninách. V době letních a jarních prázdnin jsou v rámci příměstských táborů pořádány i celodenní tematické výlety.
- *Tábory klasické* pořádáme v letním a v zimním období, v délce trvání více jak 5 dní s programem pro účastníky každého věku. Zimní tábor je zaměřen na lyžování a zimní sporty a je pořádán v době jarních prázdnin. Letní tábory jsou zaměřeny buď obecně nebo na specifické činnosti.
- *Soustředění* je několikadenní akce nebo výjezd účastníků se společným zájmem v průběhu celého školního roku.
- *Výjezdové akce* jsou jednodenní akce pořádané mimo DDM a většinou i mimo Prahu. Akce jsou zaměřeny na pobyty dětí v přírodě, na poznávání kulturních památek, na návštěvy společenských a sportovních akcí atd.

9.4. Individuální činnost

- Příprava účastníků (jednotlivci i kolektivy) na zájmové soutěže, pomoc dětem v orientaci při volbě povolání (zejména v uměleckých oblastech, ale i v oblasti vědy a techniky, informatiky, sportu a ekologii).

9.5. Osvětová a informační činnost

9.5.1. Divadlo Na Cikorce

- Pořádání akcí pro účastníky (pořady pro děti, pohádky, výukové programy, preventivní programy, setkání s rodiči).

- Večerní programy pro dospělé (hudba, divadlo, tanec, přednášky, projekce).
- Pořádání festivalů, přehlídek, workshopů, dílen.
- Spolupráce se školami (akademie, výročí, prezentace).

9.5.2. Metodická a odborná činnost

- Kurz – krátkodobý program vzdělávacího charakteru vztahujícímu se k určitému tématu, určeném převážně pro pedagogy, případně širokou veřejnost.

9.5.3. Otevřené kluby

- Klub má specifické zázemí, sloužící k pravidelnému a každodennímu pedagogickému ovlivňování volného času pro neorganizovanou mládež a působí jako prevence sociálně patologických jevů.

9.5.4. Projektová činnost

- Tato činnost zážitkovou formou prohlubuje znalosti dětí ve všech oblastech vzdělávání a navazuje na školní osnovy.

9.6. Nabídka možností spontánních aktivit

- Venkovní areály (víceúčelová hřiště, kolečková dráha, horolezecká stěna i jiné sportovní aktivity) jsou provozovány sezónně.

10. Vzdělávací obsah

Charakteristika:

- Rozsah zájmových činností v oblastech sportu a tělovýchovy, estetické, umělecké a kulturní výchovy, techniky a počítačové gramotnosti, přírodovědných a společenských vědních oborů, turistiky, environmentální výchovy a jiné.
- Nabídka pro všechny věkové kategorie „od 0 do 99“ strukturovaná dle obsahu, četnosti a pravidelnosti činnosti, náročnosti činnosti, forem práce.
- Otevřenost vůči účastníkům bez ohledu na kulturní, sociální, zdravotní rozdíly.
- Vyvážená nabídka činností v průběhu celého roku včetně prázdnin, sobot, nedělí a svátků.
- Zřetel na možnosti zapojení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Spolupráce s dalšími institucemi podílejícími se na výchově a vzdělávání všech cílových skupin.
- Projektová činnost ve všech oblastech programů.

10.1. Pravidelná činnost v jednotlivých sekcích

Konkrétní popis zájmových kroužků je uveden v příloze s názvem „**Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí**“, jejíž součástí je kromě přehledu pravidelné činnosti také plán činnosti příležitostné, prázdninové, spontánní, individuální apod. (dle struktury kapitoly 9. „Formy zájmového vzdělávání“)

Pravidelná činnost se uskutečňuje v těchto sekcích:

- Sportovní sekce
- Umělecká a naučná sekce
- Taneční a hudební sekce

10.2. Příležitostná činnost

Cíl:

Cílem je pestrá nabídka širokého a zajímavého spektra akcí pro účastníky, rodiče i širokou veřejnost.

Metody:

- hry a soutěže
- frontální výklady
- diskuse
- pozorování, srovnávání, analýza
- interaktivní činnosti s multimediálními zařízeními
- pracovní činnosti na základě instruktáže
- pracovní činnosti vyplývající z projektů

Obsah a formy:

- krátkodobé jednooborově zaměřené kurzy v podobě přednášek, seminářů, dílen
- exkurze a návštěvy osvětových zařízení (ZOO, hvězdárny, planetárium...)
- tréninky pravidelných zájmových útvarů nad rámec běžné činnosti s možností participace ostatní veřejnosti
- soutěže, závody, turnaje v jedné disciplíně – vlastní anebo formou účasti na akci jiného organizátora
- jiné formy aktivní rekreace (diskotéky, sehrávky her, nesoutěživá cvičení, hra na hudební nástroje)
- nestrukturovaná a neorganizovaná činnost na klubové bázi (deskové hry, odpoledne s komiksy, tematicky orientovaným videem apod.)
- ostatní pasivní rekreace (sledování sportovních zápasů, náslechy koncertů a jiných audio vystoupení, krátké vycházky do přírody)
- vícerozměrné komplexní soutěže (olympiády, hry)
- prezentace výstupů zájmové činnosti formou výstav a veřejných vystoupení (individuální i skupinová prezentace více útvarů nebo činností)
- vycházky do terénu s rozdělením a doplnění aktivity na více dílčích činnostech charakteristických vlastní formou a metodou práce, včetně dálkových turistických pochodů
- zájezdy, taktéž s činností časově rozdělenou do bloků charakteristických vlastními formami a metodami
- spolupráce na organizaci přehlídek aktivit jiných subjektů
- Zážiteková pedagogika

Prostorové zajištění a pomůcky:

Veškeré prostory a vybavení DDM plně slouží k realizaci příležitostné činnosti.

Literatura:

Pedagogika volného času a její navazující publikace, které s tímto tématem souvisí. Další literatura úzce specializovaná na konkrétní realizace akcí.

Způsob hodnocení (kritéria):

- zájem o danou problematiku
- zájem i aktivita a danou akci
- předpoklady a vlohy každého jedince
- věkové zvláštnosti
- aktuální stav jedince

Nedílnou součástí ŠVP je kalendářní plán příležitostných akcí, který je v rámci dokumentu „Příloha – Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí“ každý rok obměňován dle aktuálních podmínek.

10.3. Prázdninová činnost

Cíl:

Cílem je pestrá nabídka širokého a zajímavého spektra táborů a akcí pro účastníky v průběhu školního roku a hlavně během prázdnin.

Metody:

- hry a soutěže
- diskuse
- slovní popisné metody (popis, výklad, vysvětlování, vyprávění)
- názorné metody praktické činnosti
- metody cvičení
- metody sociálního zpevnování
- pozorování, srovnávání, analýza
- pracovní činnosti na základě instruktaže
- pracovní činnosti vyplývající z projektů

Obsah a formy:

- tábory jsou zaměřeny obecně na táborničení, pobyt účastníků v přírodě nebo na specifické činnosti (hudba, výtvarné umění, keramika, jazyky, sport atd.).
- krátkodobé jednooborově zaměřené dílny
- exkurze a návštěvy osvětových zařízení (ZOO, hvězdárny, planetárium...)
- soutěže, závody, turnaje v jedné disciplíně
- jiné formy aktivní rekreace (diskotéky, sehrávky her, nesoutěživá cvičení, hra na hudební nástroje)
- nestrukturovaná a neorganizovaná činnost na klubové bázi (deskové hry, odpoledne s komiksy, tematicky orientovaným videem apod.)
- ostatní pasivní rekreace (sledování sportovních zápasů, náslechy koncertů a jiných audiovystoupení, vycházky do přírody)
- vícerozměrné komplexní soutěže (olympiády, hry)
- vycházky do terénu s rozdělením a doplněním aktivity na více dílčích činnostech charakteristických vlastní formou a metodou práce, včetně dálkových turistických pochodů
- zájezdy, taktéž s činnostmi časově rozdělenou do bloků charakteristických vlastními formami a metodami
- Zážiteková pedagogika

Prostorové zajištění a pomůcky:

- pronajaté základny
- vybavení a materiální pomůcky pro specifické činnosti potřebné na zaměření táborů

Literatura:

Pedagogika volného času a její navazující publikace, které s tímto tématem souvisí.

Další literatura úzce specializovaná na hry a organizaci dětských táborů a ozdravných akcí.

Způsob hodnocení (kritéria):

- zájem i aktivita o danou akci
- předpoklady a vlohy každého jedince
- věkové zvláštnosti
- aktuální stav jedince
- výběr vhodné lokality

Ukončení – závěrečné hodnocení:

- táborová dokumentace
- formulář o hodnocení akce

Nedílnou součástí ŠVP je kalendářní plán táborů a pobytových akcí, který je v rámci dokumentu „Příloha – Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí“ každý rok obměňován dle aktuálních podmínek.

10.4. Individuální činnost

Cíl:

Rozvoj a podpora talentované mládeže. Vyhledávání talentů v průběhu školního roku.

Metody:

- demonstrační metody
- slovní popisné metody (popis, výklad, vysvětlování, vyprávění)
- názorné metody praktické činnosti
- metody cvičení
- metody sociálního zpevnování
- pozorování, srovnávání, analýza
- pracovní činnosti na základě instruktaže
- pracovní činnosti vyplývající z projektů

Formy:

- zájmové kroužky pro talentované účastníky
- individuální práce mimo zájmové kroužky
- zadávání a řešení tematických úkolů, pořádání soutěží, turnajů, přehlídek
- individuální, skupinové konzultace
- vzdělávací akce, odborná soustředění, expedice

Obsah:

Vyšším typem nabídky činnosti je práce s talentovanou mládeží a dětmi s vyhraněnými zájmy pod odborným vedením (individuálně nebo ve skupinkách). Součástí této nabídky je i poradenská služba v zájmových oblastech, účast na soutěžích, přehlídkách a speciální zájmové útvary pro talentované účastníky. Talentovaná mládež je v DDM podporována ve všech sekcích.

Způsob hodnocení:

- zájem o danou problematiku
- aktivita účastníků
- kvalita a přesnost provedení zadaného úkolu
- předpoklady a vlohy každého jedince
- věkové zvláštnosti
- pokrok v rámci časové jednotky

Ukončení – závěrečné hodnocení:

- absolvoval

Nedílnou součástí ŠVP je přehled individuální činnosti, který je v rámci dokumentu „Příloha – Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí“ každý rok obměňován dle aktuálních podmínek.

10.5. Osvětová a informační činnost

Osvětová a informační činnost je základním podílem na prevenci rizikového chování je otevřená a dostupná široké veřejnosti, včetně rizikových skupin. Přispívá ke kulturně společenskému a osobnímu rozvoji účastníků. Dále poskytuje odbornou pomoc formou seminářů, školení, přednášek, vzorových akcí a kurzů.

10.5.1.Divadlo Na Cikorce

Cíl:

Přispívat ke kulturně - společenskému a osobnostnímu rozvoji obyvatel Prahy 12 se zaměřením na cílovou skupinu dětí a mládeže.

Metody:

- demonstrační metody
- slovní popisné metody (popis, výklad, vysvětlování, vyprávění
- názorné metody praktické činnosti
- metody cvičení
- metody sociálního zpevnování

Prostor a vybavení:

- vhodné zařízení (nadstandardní technické vybavení, multimediální pomůcky)

Formy:

- teoretické vzdělání - teorie divadla
- individuální rozvoj - samostatné myšlení a jednání
- individuální přístup
- řešení problémů v rámci skupiny
- postup od jednoduchého ke složitějšímu
- postup od konkrétního k abstraktnímu
- rozvoj kreativity - samostatnost

Obsah:

Obsahem náplně činnosti Divadla Na Cikorce je naplnit volný čas dětí, mládeže a dospělých kulturními aktivitami. Nabízené programy jsou voleny vzhledem k věku návštěvníků a je přihlíženo zvláště na obsahovou stránku programu, která má za cíl obohatit návštěvníka o prožitek či specifickou zkušenost. Souhrnná činnost Divadla Na Cikorce je dělena do několika samostatných celků:

- pořádání akcí pro děti a mládež (pořady pro děti, pohádky, výukové programy, preventivní programy, prezentace dětí z kroužků DDM, setkání s rodiči)
- večerní programy pro dospělé (hudba, divadlo, tanec, přednášky, projekce)
- spolupráce se školami (akademie, výročí, prezentace). Zvýhodněné finanční podmínky.
- pořádání festivalů, přehlídek.
- workshopy, dílny – víkendové či letní vzdělávací akce.

Formy a obsah vychází ze skutečností, že aktivity slouží především k odreagování návštěvníků z klasického školního vyučování. Podle tohoto kritéria jsou i voleny jednotlivé programy.

K volbě formy a konkrétního obsahu činnosti přistupuje pedagog (v divadle se toto týká jen dramatického kroužku a víkendových vzdělávacích dílen) po zhodnocení vnějších a vnitřních podmínek. Významné je respektování věkových zvláštností a výkonnosti dětí. Pokud je to možné, pedagog vyhoví individuálním přáním dětí.

Způsob hodnocení:

- zájem o danou problematiku
- aktivita účastníků
- kvalita a přesnost provedení zadaného úkolu
- předpoklady a vlohy každého jedince
- věkové zvláštnosti
- pokrok v rámci časové jednotky
- aktuální stav jedince v hodinách (fyzická či duševní únava, zdravotní stav apod.).

Ukončení – závěrečné hodnocení:

- absolvoval

10.5.2. Projektová činnost

Cíl a obsah:

Tato činnost zážitkovou formou prohlubuje znalosti dětí ve všech oblastech vzdělávání více do hloubky a navazuje na školní osnovy. Děti tak mají možnost poznat daný předmět z jiného úhlu.

1) Edukativní programy pro MŠ a ZŠ →

Jedná se především o:

vzdělávací programy – snaha o propojení indoorových a outdoorových vzdělávacích programů v konkrétních oblastech (příroda, vesmír, mikrosvět, makrosvět, přednášky předních českých odborníků na daná témata), která rozšiřují školní osnovy a jsou podávány jak zážitkovou, tak netradiční formou. Na edukativní program v indoorovém prostředí tak navazuje outdoorový program.

projektový svět - zaměření na konstrukční programy pro školy (konstrukční programy pro školy jako je stavba horské dráhy, výroba draků, letadel a dřevěných postavíček ze světa Minecraftu apod., kuličkové turnaje, různé tematické dílny pro děti – Vánoční, Velikonoční apod.)

divadelní svět pro školy - ukázka kvalitních divadelních představení pro děti ze ZŠ a MŠ, která poukazují na české tradice či loutkařské umění, divadelní workshopy

poznávací outdoorové výlety – netradiční formou pojaté výukové programy, u kterých dochází zážitkovou formou k doplnění školních osnov (např. Karlštejn, hora Říp, stoly Sv. Josefa, přespávání na hradech s noční bojovkou na zřícenině hradu apod.)

filmová a hudební tvorba - moviemakers, lipdub – filmová a drum circle a boomwhackers

2) Outdoorové výlety →

Jedná se o akce pro širší veřejnost:

jednodenní výlety – u kterých přibližujeme přírodu a legendy s ní spojené v okolí Prahy. Vše je realizováno zábavnou a zážitkovou formou

vícedenní výlety – jde o poznávání přírodních a kulturních památek (např. hradních zřícenin s přespáním), cykloturistické výlety a lyžování.

3) Komerční produkty na míru →

Jedná se o akce pro širší veřejnost:

a) *Slavíme narozeniny s DDM v Divadle*

b) *Slavíme narozeniny s DDM v Klubu* – outdoorová forma oslavy

4) Zážitkové pátky →

Jedná se pravidelné o akce pro širší veřejnost:

a) výstavy, návštěva muzeí, historických památek a jiných kulturních aktivit

b) projekt „jak se věci mají“ – návštěva netradičních míst jako jsou veterinární stanic, České televize a Český rozhlas, letiště aj.

5) Spolupráce s externími subjekty →

Jedná se o spolupráci na jednotlivých akcích (Halloween, Mikuláš, Vánoce, Velikonoce a mnoho dalších workshopů).

a) *spolupráce s MČ Praha 12*

b) *spolupráce se soukromými subjekty a podnikatelskou sférou*

10.5.3. Otevřené kluby

Cíl a obsah:

Hlavním cílem otevřeného klubu je nabídnout prostor dětem a mládeži, které netráví svůj volný čas organizovaně, v nějakém zájmovém kroužku a mají sklon k toulání na ulici. Navštěvovat jej mohou všichni - od jedničkářů přes skejťáky, vyznavače alternativního způsobu života až po "průšviháře" ze zvláštní školy. Jsou v podstatě volnočasovou alternativou k různým zájmovým útvarům, kroužkům a jiným organizovaným aktivitám. Přístup do otevřených klubů je volný, není omezen financemi, zájmem ani časem příchodu či odchodu. Návštěvníci mají svobodu volby, a to jak při pohybu v prostoru klubu, tak ve volbě vykonávaných činností.

Otevřený klub mladým nabízí mnoho programů a vybavení: poslech muziky (každý si může donést svoji) a promítání filmů, stolní fotbal, kulečnick či půjčovnu sportovního vybavení na ven apod.

Význam klubu je také v jejich poradenské a preventivní činnosti - umožňují dětem a mládeži popovídat si, nebo se svěřit se svými problémy, které mají možnost s pracovníky rozebrat a řešit. Klub vytváří pro děti chráněný prostor, v němž dospívající najde svoje místo, což je přesně to, co v mnohdy nebezpečných velkoměstech a na anonymních sídlištích chybí. Mládež je během pobytu v klubech zároveň chráněna a současně pod "dozorem" zkušených a pro tento účel školených pracovníků. V klubu rovněž platí přesná pravidla, která mimo jiné zakazují užívání alkoholických nápojů, drog, násilí či šikanu.

Pedagogické působení v otevřeném klubu je odvozeno od obecných pedagogických zásad (přiměřenosti, názornosti a aktivity, cílevědomosti a plánovitosti, poslušnosti, kladné motivace, uspořádání maxima potřeb), avšak mají některá další specifika.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času lze chápat jako nutnost citlivého pedagogického vedení mládeže k účelnému využívání volného času. Každému jednotlivci má být dána příležitost k naplňování volného času. Pracovníci klubu nejen naplňují volný čas (výchova ve volném čase), ale také vychovávají k volnému času. Mládež je seznamována s různou smysluplnou náplní volného času (různými zájmovými aktivitami), které jim mají přinášet uspokojení, kompenzaci a seberealizaci. Na základě poznání různých přiměřených aktivit se vytvářejí základy pozdějších návyků na využívání volného času. Nabídka využívá i nové zájmové oblasti, nemůže se vyhnout ani módním trendům, avšak musí volit takové činnosti, které jsou pro rozvoj osobnosti přínosem.

Požadavek dobrovolnosti je pro práci s mládeží v otevřeném klubu podstatný. Znamená dobrovolnou účast mládeže. To předpokládá znalost a respektování potřeb a přání mládeže, schopnost účinné motivace. Pedagogové sledují trendy v naplňování volného času a nabízejí své programy (projekty) potenciálním zájemcům.

Požadavek aktivity předpokládá vedení mládeže k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, tedy na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Podmínkou je podporování iniciativy, nápaditosti, kreativity a samostatnosti včetně uplatňování samosprávných prvků.

Požadavek seberealizace znamená takovou strukturu činnosti, aby každý jedinec mohl uplatnit své specifické vloh a schopnosti a být tak v některé oblasti lidských činností úspěšný. V klubových aktivitách může najít uplatnění i mladý člověk, který je méně úspěšný ve škole. Nejsou zde prvořadě výsledky, ale proces činnosti samé, pocit úspěchu.

Požadavek odpočinkového a rekreačního zaměření upřednostňuje zařazování takových činností, které přispívají k odstraňování únavy, regeneraci duševní a fyzické síly, vhodným způsobem kompenzují činnosti při vyučování.

Kompetence:

Cílem pedagogického působení na děti a mládež v otevřeném klubu je také to, aby si osvojili určité kompetence.

Kompetence sociální a personální

- spoluutváří pravidla a také je dodržuje
- upevňuje vztahy ve skupině
- přijímá role ve skupině
- sebepřijetí, sebepoznání
- diskutuje
- respektuje
- aktivně se podílí na životě skupiny
- nabízí, přijímá a poskytuje pomoc

Kompetence ke komunikaci

- vyjadřuje se slušně
- diskutuje s ostatními (dětmi i dospělými)
- je tolerantní
- dodržuje smluvená pravidla
- používá zásady respektovat a být respektován

Kompetence občanská

- dodržuje stanovená pravidla ve skupině, třídě, škole, společnosti
- je tolerantní k sobě i k druhým
- je zodpovědný za své chování
- uplatňuje svá práva, ale zná i své povinnosti
- respektuje a respektován vrstevníky i dospělými

Metody:

- osobní příklad pedagoga
- metoda sociálního zpevnování (pozitivní motivace, kladné hodnocení)
- hry a soutěže
- diskuse
- pozorování, srovnávání, analýza
- interaktivní činnosti s multimediálními zařízeními
- pracovní činnosti na základě instruktaže

Literatura:

Pávková Jiřina, Pedagogika volného času, Portál 2005, str.232, ISBN 80-7178-711-6

Způsob hodnocení (kritéria):

- zájem o danou problematiku
- zájem a aktivita
- aktuální stav jedince

Ukončení – závěrečné hodnocení: - není dokladováno

10.6. Nabídka spontánních aktivit

Cíl:

Cílem je pestrá nabídka širokého a zajímavého spektra sportovních aktivit pro volně příchozí účastníky a širokou veřejnost

Metody:

- Při spontánních činnostech jsou používány
- názorně demonstrační metody**
 - pozorování, názorná ukázka, dozor
 - slovní metody**
 - monologické (vysvětlování)
 - dialogické (rozhovor, diskuse)

Obsah a formy:

Sportoviště je vybaveno tak, aby se v něm děti a mládež cítily dobře, aby prostředí přijaly za své a vytvořili si k němu pozitivní vztah. To vše je podpořeno bezplatným vstupem na sportoviště (mimo posiloven) a korunováno systémem sportovních celoročních turnajů „O putovní poháry DDM“, které motivují volně přichozí k dalším sportovním aktivitám.

Vybavení:

- víceúčelové hřiště
- beachvolejbalové hřiště
- posilovna
- venkovní a vnitřní horolezecká stěna
- dráha na in-line bruslení

Prostorové zajištění a pomůcky:

Nutné k provozování jednotlivých sportovních odvětví. Posilovna v Herrmannově ulici svým vybavením zaměřená na „cardio“ cvičení, posilovna v Urbánkové ulici svým vybavením zaměřená spíše na „silové cvičení“. Víceúčelové hřiště a hřiště na beach volejbal vybavené kůly a sítěmi, lezecké stěny s nutným vybavením ve formě sedáků, karabin, lan a dalších pomůcek nutných k bezpečnému lezení.

Literatura:

Pedagogika volného času a její navazující publikace, které s tímto tématem souvisí. Další literatura úzce specializovaná na provozování a údržbu sportovišť včetně literatury související s jednotlivými sporty provozovanými ve sportovním klubu.

Způsob hodnocení (kritéria):

- zájem i aktivita a danou spontánní činnost

Nedílnou součástí ŠVP je přehled individuální činnosti, který je v rámci dokumentu „Příloha – Vzdělávací obsah jednotlivých sekcí“ každý rok obměňován dle aktuálních podmínek.

11. Podmínky přijímání účastníků k činnosti

11.1. Pravidelná činnost

- O přijetí účastníka k pravidelné činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky vyplněné z obou stran, stvrzenou podpisem jednoho ze zákonných zástupců účastníka.
- Zaplacení účastnického poplatku na daný školní rok: Účastnický poplatek je vždy po schválení vedením DDM dán do všech informačních letáků a je uveden v další prezentaci DDM. Účastnický poplatek má možnost hradit účastník pololetní nebo roční platbou, která je vždy zvýhodněna oproti pololetní platbě.

11.2. Příležitostná činnost

- O přijetí účastníka k příležitostné činnosti se rozhoduje zpravidla bez přihlášky, někdy stanovena finanční spoluúčast, podmínky jsou stanovené vždy předem

11.3. Prázdninová činnost

- O přijetí účastníka k prázdninové činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky
- O přijetí účastníka k táborové činnosti a soustředění se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Vyplněné z obou stran, stvrzenou podpisem jednoho ze zákonných zástupců účastníka, kladným vyjádřením lékaře, prohlášením o bezinfekčnosti a zaplacením stanoveného poplatku.
- O přijetí účastníka k příměstskému táboru se rozhoduje na základě písemné přihlášky, většinou je stanovena finanční spoluúčast.

11.4. Individuální činnost

- O přijetí účastníka k individuální činnosti se rozhoduje zpravidla na základě písemné přihlášky.

11.5. Osvětová a informační činnost

11.5.1. Divadlo Na Cikorce

- O přijetí účastníka k činnosti Divadla Na Cikorce se rozhoduje na základě zaplacení vstupenky nebo předem stanoveného poplatku

11.5.2. Metodická a odborná činnost

- O přijetí účastníka k metodické a odborné činnosti se rozhoduje zpravidla na základě písemné přihlášky a je stanovena finanční účast .

11.5.3. Otevřené kluby

- O přijetí účastníka k činnosti otevřeného klubu rozhoduje písemná přihláška (vyplněný Evidenční list). Vedení DDM stanoví formu přihlášky.
- Účastníci mají vstup zdarma.

11.6. Nabídka spontánních aktivit

- O přijetí účastníka k činnosti nerozhoduje přihláška.

12. Bezpečnost

- Bezpečnost zajišťuje pro DDM interní zaměstnanec – preventista BOZP a PO, který ve spolupráci s bezpečnostním technikem sleduje a vypracovává dle platných zákonů a vyhlášek o BOZP a PO, které jsou vydávány v ČR směrnice o bezpečnosti práce a požární ochrany. Kontrola je prováděna průběžně.
- Existující materiální vybavení DDM odpovídá všem bezpečnostním normám.

13. Spolupráce s ostatními partnery

- DDM nevystupuje jako izolovaný subjekt.
- DDM rozvíjí partnerské vztahy se svými účastníky a spolupracuje s jejich rodiči.
- Trvale spolupracuje se zřizovatelem – Odborem mládeže a tělovýchovy hlavního města Prahy a Městskou částí Prahy 12, zejména s odborem školství.
- Snažíme se též o maximální spolupráci se školami a MČ Praha 12.
- Spolupracujeme s ostatními DDM v rámci kraje.

Rádi bychom rozvíjeli DDM též prostřednictvím podnikatelů, dalších místních firem a institucí.

14. Autoevaluace, sebehodnocení

Autoevaluace neboli sebehodnocení DDM je hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků tohoto procesu na další zkvalitňování činnosti DDM. Kvalitní hodnocení je základem práce v jakémkoli oboru, ale jen tehdy, dokážeme-li odpovědět na základní otázky

- Co hodnotíme ?
- Proč hodnotíme ?
- Co se chceme dozvědět ?
- Jak hodnocení ovlivní naši další činnost ?

Autoevaluace tedy není samoúčelným procesem, ale má poskytovat kvalitní a co nejobjektivnější zpětnou vazbu. Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady

- Naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké máme
- Odhalení a pojmenování příčin – proč tomu tak je
- Zvolení nových, účinnějších postupů, tj. náprava

Oblasti, cíle a kritéria autoevaluace

Oblast	Cíle a kritéria
Koncepce DDM	Školní vzdělávací program
Podmínky zájmového vzdělávání	Úroveň řízení DDM
	Prostorové a materiální podmínky
	Personální podmínky
	Finanční a hmotné zdroje
	Klima DDM (vliv vzájemných vztahů DDM, účastníků, rodičů a dalších osob na vzdělávání)
Průběh vzdělávání	Pedagogové volného času a externí pracovníci-kvalita zájmového vzdělávání, naplňování ŠVP
Výsledky vzdělávání	Účastníci – stupeň zvládnutí klíčových kompetencí, smysluplné využití volného času v dalším životě účastníka, výstupů ŠVP

Nástroje evaluace

Neexistuje žádný univerzální autoevaluační nástroj. Výsledné sebehodnocení DDM je vždy mozaikovým obrazem, tj. výsledkem pohledů z mnoha úhlů, výsledkem užití mnoha nástrojů. Zde uvádíme oblasti (výčet není uzavřený).

Oblast hodnocení výkonnosti řízení

- Organizace práce - využívat lidské a finanční zdroje, materiál, čas, delegovat pravomoci, zdokonalovat systém, vyrovnávat se s akutními případy.
- Kontrola - zajišťovat zpětnou vazbu, udržovat dobrý stav administrativy, pravidelný kontakt s podřízeným, hospitace
- Vůdčí schopnosti - být příkladem pro zaměstnance, trvat na vysokém standardu, mít smysl pro společný cíl, udržovat harmonické vztahy v kolektivu, být důsledný a spravedlivý, poskytovat podporu zaměstnancům pravidelnou informovanost.
- Plánování- připravovat realistické plány, určovat cíle školského zařízení, rozhodovat o prioritách
- Výběr zaměstnanců - určovat personální podmínky, stanovit výstižně popisy práce, třídit uchazeče dle kvalifikace a odbornosti, specifických znalostí a dovedností, na místo zaměstnance vyhlásit konkurzní řízení
- Hodnocení výkonnosti - identifikovat slabé a silné stránky podřízených, jejich výkonnostní potenciál.

Oblast hodnocení činnosti obecně

- trvalé naplňování smysluplného využívání volného času
- soulad činností se školním vzdělávacím programem
- vzájemná spolupráce pedagogů
- spokojenost účastníků
- efektivita hodnocení
- sebehodnocení účastníků
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost s činností DDM
- klima DDM a spokojenost pedagogů
- materiálně technické zabezpečení zájmového vzdělávání
- efektivita projektové práce
- vnímání DDM okolím a prezentace DDM

Vlastní hodnocení

Vlastní hodnocení DDM je dokument, který je výsledkem autoevaluačních činností. Výstupním dokumentem je Hodnotící zpráva. Projednává se na pedagogické radě.

Závěr

Ve vzdělávacím programu DDM je prakticky ukázáno, kterým směrem jdeme, což pro nás je důležitý výchozí bod směrem k budoucnosti. Klíčovým cílem je umožnit aktivní účast na činnostech volného času každému příslušníku mladé generace.

DDM bude profesionálně rozvíjet svoje funkce, které budou podmiňovat a rozšiřovat význam volného času v moderní společnosti, tak zajistí trvalý průnik do života mladých lidí s důrazem na všestranný rozvoj každého z nich. Pouze splněním rozvoje volného času a jeho funkcí každý mladý člověk dostane potřebné nabídky i reálnou šanci ji skutečně využít.

15. Pojmosloví

Slovníček uvádí pouze výrazy, které jsou použity v Školním vzdělávacím programu. Slovníček vysvětluje význam použitých výrazů v kontextu uvedených dokumentů.

Autoevaluace - slouží k systematickému posuzování činnosti plánované ve školním vzdělávacím programu; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci.

Děti – jedinci v životní fázi od narození do období adolescence.

Dílna – forma organizace kurzu nebo pracovní skupiny, při níž za řízení samotných účastníků dochází k porovnávání názorů a zkušeností, k nácviku dovedností a společnému hledání řešení problémů.

Diskuse – komunikační akt.

Dům dětí a mládeže – školské zařízení pro mimoškolní zájmovou činnost a zájmové vzdělávání ve volném čase, který vychází ze Školského zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Evaluační činnosti - veškeré plánované a cílené aktivity směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech

Forma vzdělávání – prostředky, způsoby organizace činnosti vztahující se k uspořádání prostředí a způsobům organizace činností pedagoga a účastníka.

Hospitace – návštěva jednotlivých druhů činností s cílem poznání stavu a úrovně výchovně vzdělávací práce.

Individuální činnost – vedení a rozvíjení talentované mládeže.

IVP – Individuální vzdělávací plán

Kompetence - souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti

Klub – zájmový útvar s volnější organizační strukturou a s možnou převažující receptivní činností členů.

Kurz – útvar s vymezenou délkou trvání a jeho činnost směřuje k osvojení určitého množství vědomostí či dovedností.

Metody vzdělávání – záměrné a systematické způsoby, postupy a prostředky, které směřují k výchovnému cíli.

Mládež – sociální skupina tvořená lidmi ve věku od 18 do 26 let, kteří již ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim nepřiznává role dospělých.

Motivace – souhrn vnitřních a vnějších faktorů.

Období - pedagogicky a časově vymezený úsek vzdělávání.

Obsah vzdělávání – strukturovaný a funkčně uspořádaný výběr obsahu vzdělávání, odpovídající cílům příslušného školského zařízení, respektující prostředí, věk, předpoklady a zkušenosti.

Osvětová a informační činnost – vzdělávací a výchovné aktivity zaměřené na nejširší vrstvy populace nebo na specifické cílové skupiny.

Otevřený klub - prostor pro děti a mládež, které netráví svůj volný čas organizovaně, ale dávají přednost méně organizované činnosti.

Pedagogický pracovník – pedagog, vychovatel, lektor.

Pedagog volného času – pedagog v zařízení zájmového vzdělávání.

Potřeba – nutnost organismu něco získat nebo něčeho se zbavit.

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

Pravidelná činnost – činnost organizovaná v zájmových kroužcích.

Prázdniny – část školního roku v níž neprobíhá výuka.

Prázdninová činnost – organizovaná činnost s dětmi a mládeží provozovaná v době školních prázdnin.

Projektová činnost – metoda, v níž jsou účastníci vedeni k samostatnému zpracování určitých projektů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním.

Průřezová témata - prezentují v Rámcovém vzdělávacím programu aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí vzdělávání; jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost především v oblasti postojů a hodnot; stávají se příležitostí pro individuální uplatnění účastníků i pro jejich vzájemnou spolupráci.

Přednáška – forma výuky, při níž vyučující převážně monologickým způsobem objasňuje určité téma.

Příležitostná činnost – nabídka organizovaných akcí výchovně vzdělávacího nebo rekreačního charakteru.

Rámcové vzdělávací programy - kurikulární dokumenty státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé etapy vzdělávání a jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů.

Riziková skupina – skupina ohrožená určitým negativním jevem v míře větší než ostatní populace.

Seminář – forma výuky doplňující přednášku, typická aktivní účastí účastníků s cílem osvojení a prohloubení vědomostí a dovedností.

Speciální vzdělávací potřeby – vzdělávací programy vytvářené speciálně pro skupiny lidí, jejichž vzdělávací potřeby jsou specifické – zdravotně postižení, mimořádně nadaní, děti imigrantů, atd.

SPC – Speciálně-pedagogické centrum

Spontánní aktivity – činnosti, které jsou pedagogicky a organizačně ovlivňovány pedagogy nepřímou.

Školní rok – období od 1.9. do 31.8.

Školský zákon - zkrácený název pro Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a o změnách některých zákonů.

Strategie – posloupnost.

Talent – výjimečné schopnosti pro činnosti různého charakteru.

Trenér – odborný pracovník.

Účastník – návštěvník různých forem zájmového vzdělávání.

Věková přiměřenost – přizpůsobení činností věkovým zvláštnostem jedince.

Volný čas – čas, se kterým může člověk nakládat dle vlastního uvážení a na základě svých zájmů.

Výchova – proces záměrného působení na osobnost jedince s cílem dosáhnout pozitivních změn v jejím vývoji.

Vzdělávací cíle – záměry vzdělávání a účely k nimž má vzdělávání směřovat.

Vzdělávání – společensky organizovaná činnost zabezpečovaná institucí školství.

Workshop – dílna.

Zájmová činnost – výchova pro volný čas.

Zájmová sekce – soubor zájmových kroužků zabývajících se společným oborem.

Zájmové vzdělávání – vzdělávání ve volném čase a k volnému času.

Zájmový kroužek – organizační forma, jejímž obsahem je rozvíjení určité zájmové činnosti.

Zájmové útvary – jsou organizační formou jejichž činnost směřuje k osvojení určitého množství vědomostí či dovedností.

16. Přílohy

Příloha v podobě **přehledu vzdělávacího obsahu jednotlivých sekcí DDM** (jehož součástí je celkové shrnutí činnosti pravidelné, příležitostné, prázdninové, spontánní, individuální apod. – dle struktury kapitoly 9. „Formy zájmového vzdělávání“) je každý školní rok obměňována a do Školního vzdělávacího programu vkládána až následně, v aktualizované podobě.

Během každého školního roku může dojít k nepředvídatelným změnám, které budou do Školního vzdělávacího programu následně zapracovány.

Podpis a razítko ředitelky DDM:

Bc. Věra Tošnerová
ředitelka